

A Magyar Tudományos Akadémia megújításáért

Főszerkesztői beköszöntő

Journal of Economic Literature (JEL) kódok: B20, N01

Kulcsszavak: gazdaság- és jogtudományok, MTA, akadémikusi teljesítményértékelés, fejlődés, Magyarország

AZ AKADÉMIAI TUDOMÁNYOS TESTÜLET POLITIKAI MEGNYILVÁNULÁSA

2025. május 5-én tartja a Magyar Tudományos Akadémia a jubileumi közgyűlését a 200 éves centenáriuma alkalmából. Magyarország 15 éve hivatalban lévő miniszterelnöke nélkül. A testület Gazdaság és Jogtudományos Osztálya (a IX. osztály) ugyanis egyhangúlag megszavazott állásfoglalást tett közzé, miszerint Orbán Viktor miniszterelnököt nem tartják kívánatos személynek. Közel négy évtizeddel a rendszerváltás után a magyar tudományos élet számottevő része ezzel a határozatával, sőt az évek óta folyamatos, egyre mélyebb tartalmú politikai megnyilvánulásaival végérvényesen a belső politikai térbe helyezte át tevékenységének súlypontját. Aggasztó, hogy az elmúlt 15 évben, sőt a korábbi polgári kormányzati kurzusok alatt magas állami tisztségeket betöltő, sőt állami kitüntetésekkel, Széchenyi díjakkal és Magyar Érdemrend kitüntetésekkel elhalmozott akadémikusok is mára már a polgári kormányval ellentétes politikai táborhoz tartoznak, ennyire Janus-arcúak.¹

A Magyar Tudományos Akadémia - Széchenyi István alapítói szándékával összhangban - folyamatosan megújulva kellene, hogy szolgálja a tudást, a nemzetet és az egyetemes tudományt. Működése a tudományos tények, elvek és módszerek tiszteletén és a kutatás szabadságán kellene, hogy alapuljon. Ez igen-igen nagy mértékben nem valósul meg, látva a közgazdász és jogász akadémikusok politikai megnyilvánulásait és tudományos teljesítményeit.

A társadalom pedig azt is elvárna az akadémikusoktól, különösen a mindennapi ügyeinkre legközvetlenebb hatást gyakorló közgazdász és jogász tudományterületű MTA tagoktól, hogy versenyképes tudást jelenítsenek meg saját munkájuk által, mutassanak jó példákat a teljesítményeikkel az akadémiai tagságokra pályázóknak és a PhD jelölteknek. Vagyis, növeljék a magyar szellemi potenciált, járuljanak hozzá a tudományos fejlődéshez, rajta keresztül a nemzetgazdaság hozzáadott érték termelő képességének fokozásához. Biztosítsák a tudományos kutatás és a tudományos véleménynyilvánítás szabadságát. Az Akadémiának biztosítani kellene a tudományos teljesítmények, pályázatok külső érdekek befolyásától való mentességét, mint az Magyarország Alaptörvényében is egy biztosított alapérték. Követelmény lenne, hogy az aka-

démikusok az MTA doktori pályázatokat objektíven, az akadémikus választásokat kizárólag tudományos teljesítmények alapján végezzék. Sajnos a rendszer egyre inkább nem így működik.

Noha a törvényalkotó, illetve a kormány jelentős mértékben támogatja a Magyar Tudományos Akadémiát mind a költségvetési törvény, mind a rá ruházott ingatlan vagyonszerzésének bevételén keresztül. Az MTA 37 milliárdot kitevő kiadásai, 164 százalékkal haladják meg a Magyar Művészeti Akadémia közkiadásait. A 4/1995. (I.20.) Kormányrendelet szerint az MTA rendes tagja címmel rendelkezők havi – munkabéren és nyugdíjon túli – tiszteletdíja már 455.000,- Ft, míg a levelező tagoké 353. 900,- Ft. Sőt, a törvényalkotó adófizetői közpénzből még az akadémikusok hozzátartozóinak kedvezményeit is széles körben biztosítja az özvegyi nyugdíjtól az árvaellátásig bezárólag. Azt gondolom, hogy jogi és erkölcsi kötelessége lenne az akadémiai tagoknak, hogy objektív tudományos munkát végezzenek, és ne a belpolitikai táborok pozícióit egyengessék.

MINTAVÉTEL AZ AKADÉMIKUSI TUDOMÁNYOS TELJESÍTMÉNYEKRŐL

De vizsgáljuk meg, hogy a társadalomtudományok területén működő, Orbán Viktor megszégyenítését permanensen végző közgazdász és jogász akadémikusok milyen fajsúlyú tudományos munkát végeznek. Van-e egyáltalán alapjuk bárminemű szellemi erőfölényt megjeleníteniük?

A vizsgálatom véletlenszerű mintavételen alapul. A Magyar Tudományos Művek Tára (www.mtmt.hu) alapján emelek ki teljesítmény adatokat. Így kimutatom, hogy egy-egy évtizedek óta akadémikus személy jelenleg hány darab tudományos publikációval rendelkezik, összesen hány darab hivatkozást gyűjtött össze 70-90 éves korára, ami igazolhatná a hazai és nemzetközi tudományos életben az elismertségét, szellemi nagyságát. Amelyet az úgynevezett Hirsch (hivatkozási) indexe is jól alátámaszt. Ami azt jelenti, hogy minél magasabb a H-index számértéke, annál elismertebb a kutató. És külön kiemelem – a mai tudományos kritériumokban előre sorolt – nemzetközi szakfolyóiratokban idegen nyelven publikált cikkeket és azokra érkezett (külföldi) hivatkozások számát.

1. táblázat: akadémikusok teljesítmény adatai

Megnevezés	Akadémikusok				
	1.	2.	3.	4.	5.
Publikációk száma	318	217	204	470	233
Hivatkozások száma	452	606	246	641	1323
Hirsch Indexe	8	9	6	11	16
Külföldi szakfolyóiratokban megjelent idegen nyelvű cikkek száma	6	4	6	23	15
Külföldi, idegen nyelvű hivatkozások száma	0	0	13	12	151

A táblázat alapján a kedves olvasóban akár még az a gyanú is felmerülhet, hogy az akadémikusi életteljesítmények bizonyos adatait összekevertem a PhD fokozat szerzés előtt álló fiatal kutatók adatbázisával. Nem kevertem össze. A IX. osztályban akadémiai tagsággal rendelkezők teljesítményeit számszerűsítettem a nyilvánosan fellelhető, általuk gondozott publikációs adatbázisból. E jogászokból és közgazdászokból álló akadémiai testület bizony a tudományos teljesítményekben nem mutat olyan kimagasló szintet, mint az – a jelentős javadalmazások mellett – elvárható lenne.² Nemzetközi reputációjuk pedig egyszerűen nincs (tisztelet a kivételnek). Ám hangjuk a politikai közegben egyre élesebben hallasztk. Bizony politikai mezőbe helyezte magát a Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya, miközben a tudományos teljesítményeik nem túl meggyőzőek. Ideje, hogy az akadémiai tagság új értelmet, új tartalmat kapjon.

Felmerül a kérdés, hogy mi a helyzet az akadémikus utánpótlással, új akadémia tagok bevételezésével, akiknek befogadását a fent elemzett testület végzi. Ugyancsak véletlenszerű mintavétellel két olyan társadalomtudományi kutatót emelek ki, akik akadémiai tagságra pályáznak 2025-ben.

2. táblázat: kiválasztott akadémikus jelöltek teljesítményei

Megnevezés	Akadémikus-jelöltek	
	1.	2.
Publikációk száma	125	199
Hivatkozások száma	798	714
Hirsch Indexe	16	14
Külföldi szakfolyóiratokban megjelent idegen nyelvű cikkek száma	12	8
Külföldi, idegen nyelvű hivatkozások száma	136	1

Látható, hogy az akadémikus jelöltek tudományos teljesítményei is bőven hagynak kívánni valót maguk után. A külföldi szakfolyóiratokban idegen nyelven megjelent publikációik kissé szegényesek, a rájuk érkezett hivatkozások pedig még ennél is kedvezőtlenebbek. Különösen, ha még azt is megvizsgáljuk, hogy külföldön kik hivatkoztak a magyar akadémikus jelöltekre. Hát bizony a nemzetközi elismertséget nem a magyar akadémikus jelöltre külföldön hivatkozó magyar kollégája, beosztottja, eszmetársa jelenti. Akadémikus 2-re összesen 1 darab külföldön tett hivatkozás realizálódott. Azt is egy magyar kutató tette.

Akadémikus-jelölt 1. megnevezésű alanyunkra a 136 külföldi folyóirat hivatkozásból bizony 87 tételt hazai egyetemi kollégák, tanszéki szobatársak, a jelölttel egy szellemi táborba tartozó magyar kutatók tettek, akik külföldön megjelent dolgozataikban hivatkoztak akadémikus jelölt 1-re. Ez 64 százalékos belterjességet mutat. Ugyan már, hol van itt az akadémikusok által agyonajánrozott nemzetköz reputáció?

De ha egy szinttel még mélyebb tudományos szinten vizsgálódunk, sajnos konstatálnunk kell, hogy az akadémikus utánpótlás alapját adó MTA doktori címre pályázók elbírálása is politikailag motivált, a nem kifejezetten erős tudományos teljesítményeket felmutatók által

történik igen nagy mértékben. Erre egy bizonyíték, hogy a megvizsgált akadémikus jelöltek esetében egy évtizeddel korábban hogyan, mire alapozva történhetett meg az MTA doktori cím odaítélése?

A hangos, de teljesítményeiben gyenge többség maga előtt tolja a konszolidált akadémikus többséget. Mondhatni, a többség mukkanni sem mer. Ezt igazolja, hogy a polgári kormány által kitüntetett akadémikusok is behódoltak a kormányt és a nemzeti gondolkodású tudósokat támadókhöz. Saját köreikhez tartozó akadémiai aspiránsokat előre sorolnak, másokat eltipornak.

Az MTA doktora cím független, országosan egységes, magasan kvalifikált szakértők által végzett, nemzetközi követelményeket integráló minőségbiztosítást kellene, hogy nyújtson. Jelentőségének és presztízsének erősítése az Akadémia fontos feladata. E követelménynek a Magyar Tudományos Akadémia, kézzel foghatóan annak Gazdaság és Jogtudományok Osztálya nem tesz eleget. A pályázati, bírálati eljárások nem átláthatóak, a tudományos teljesítményi adatok nem elsődlegesek a pályázatok elbírálásánál.

A nemzeti gondolkodású tudóstársadalom aggódva figyeli a Magyar Tudományos Akadémia, illetve az Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának működését, az általuk végzett tudományos pályázatok élbírálásának folyamatát és módszereit. E sorok írójában is felmerültek súlyos aggályok. Így noha, 589 tudományos publikációval, 3992 hivatkozással rendelkezem, a Hirsch Indexem 35-ös. 53 külföldön megjelent idegen nyelvű szakcikkeimre 1067 hivatkozás érkezett, az MTA Állam és Jogtudományi Bizottságában az MTA doktori teljesítményértékelésem pedig 600 százalékos, ám ezek ellenére a MTA doktori pályázatomat visszavontam. Bízom abban, hogy lesz egy olyan testület, amely nem politikai-párt szimpátia, kizárólagos elvi nézetazonosság alapján bírál el a pályázatokat.

Avítt eszmék reneszánszán, vazallusi alapon nem lehet előre vivő tudományos teljesítményeket felmutatni, főleg azokat a nemzetközi térben is megjeleníteni. Hiába erőlteti az MTA Gazdaság és Jogtudományok Osztálya a Bokros-i, Gyurcsány-i, Bajnai-metodikára épülő megszorító gazdaságpolitika módszertanát a tudományos térben és az oktatásban, az államot fajsúlytalan helyzetbe hozó deregulációs jogelveket, ez már nem fog menni. Új szellemi áramlatok vannak, és még dinamikusabb idők jönnek, amelyhez a jelenlegi akadémikus értelmiségnek alkalmazkodni kellene. De erre nem képes. A saját szellemi és érdekköreikből történő új akadémiai tagválasztások, az akadémikusok érdekei mentén mérlegelt MTA doktori pályázatok nem eredményeznek hatékony tudományos teljesítményeket, versenyképes tudományos utánpótlást, hozzáadott értékalapú gazdasági fejlődést. A tudományos életben történő fajsúlyvesztést pedig a belpolitikai térbe történő egyre erősebb beavatkozásukkal aligha tudják ellensúlyozni. Nagy probléma, hogy az Akadémia tagsága az egyetemi doktori (PhD) iskolákba is igyekszik egyre jobban befurakodni. Ott jól fizetett állásokat megszerezni magas életkoruk ellenére is, így avítt elveik mentén formálni a jogász és közgazdászképzést. A saját akadémikus utánpótlásukat, a majdan helyükbe lépő új MTA tagokat pedig a saját elveik mentén kiválasztani (kontra szelektálni), helyzetbe hozni. Ennek tulajdonítható, hogy a mai 30-50 éves egyetemet végzett fiatal szakemberek nem értik a közel két évtizede működő polgári kormány gazdasági működési metodikáját és jogelveit. Nem értik az állami beavatkozások, hatósági árszabályozás, árrésstopok lényegét. Nem fogadják el a belső gazdaság épí-

tés módszertanát, az élelmiszer- és energiabiztonságra törekvést. Ellenségesen viszonyulnak a stratégiai ágazatok nemzeti tulajdonba, belföldi szereplőkhöz történő visszavásárlásához. A IX. osztály tagságának nagy szerepe van abban, hogy a polgári kormányzat intézkedései csak vontatottan, gyenge hatékonysággal „mennek át” a vállalatokhoz és a társadalomhoz.

A LIBERÁLIS AKADÉMIAI ÉRTELMSÉG SZELLEMI BOLYONGÁSA

A kommunista rendszerből magukat a neoliberais rendszerbe átmentők – akik közül még sokan közénk is beférkőztek - körül azonban fogy a levegő, fogy a muníció. A rendszerváltó első évtizedek a magyar gazdaság nyugati minták mentén történő átalakításáról szóltak, a nemzeti érdek rovására. Erőltetett módon, átmenet nélkül, vagyis a szerves átmenetet nem biztosítva. A jogász és közgazdász jelenlegi MTA tagok többsége ennek az élére állt. A neoliberais gazdaságot és nyitott társadalmi szabályok mentén élést favorizálták. Az állami vagyon eladását, a közszolgáltatások külföldiek részére történő átadását. A kommunizmus örökségét tovább vitték a liberalizmusba. Életkoruk előrehaladtával a gyakorlati munkájukat permanensen akadémiai pozíciókra váltották. Ám 2007-2008-ra a túlzottan neoliberais elvekre épülő nyers piacgazdaság (a mintájuknak favorizált rendszer) megbukott az Egyesült Államokban, majd a fejlett nyugaton is, egyidejűleg az állami szerepvállalás előtérbe került. Nálunk csak 2010-től, a kormányváltástól. A hibás elvekre épülő rendszerváltással közel három évtizedet elveszítettünk, mert a szabadpiaci, nyers piacgazdaságra épülő gyakorlat nem volt Magyarországra való. Gyors és átmenet nélküli bevezetése súlyos károkat okozott. És bűn volt ehhez a jelenlegi akadémiai tagságnak asszisztálni, sőt tudományos diszciplinát erre építeni, a hódolatát elvárni, sőt máig erőltetni. Kudarcsuk, hogy a szocialista tervgazdaságból kilépő Magyarországra a rossz helyzetfelismerésükből, talán önös érdekeikből is, egy a nyugati világban már évszázadok óta működő neoliberais piacgazdasági gyakorlatot szorgalmaztak bevezetni és hozzá tudományos elméleti háttérrel alkottak. A rendszerváltás rendszerváltását okozták.

Ám a szabadpiaci elvekre, a piac mindenhatóságára épülő modell 2007-2008-ra megbukott. Világgazdasági válság lett a piaci szereplők túlzott autonómiájából. A magyar liberális jogászok és közgazdász akadémikusok mintája megbicsaklott. 2025-től felerősödött az Egyesült Államokban a protekcionista szemlélet. A Covid, még 2020-tól, a globalizáció gyengüléséhez vezetett, az orosz-ukrán háború pedig végképp szétverte a nemzetközi együttműködési láncokat, a szabadkereskedelmet. A periféria megerősödött, már nem feltétlenül érdemes a munkaerőt, az árut, a szolgáltatást, a pénzt, a működőtőkét kiáramoltatni a fejlett centrumokból. Új gazdasági és szabályozási erővonalak keletkeztek a világban. A nyugatnak most meg kell küzdeni a távol-keleti riválisával, amely a jelenlegi magyarhoz hasonló államkapitalista elvek mentén működik, s lett ezáltal a világgazdaság legdinamikusabban fejlődő térsége. És mit mond erre a magyar közgazdász akadémiai értelmiség? Érdemben semmit, de annyit hozzátesz, hogy Orbán Viktor ne menjen el az Akadémia ünnepségére. Az évtizedeken át minden tudományos megnyilvánulásukban a nyugati szabadpiaci elveket, és a rájuk épülő tudományos téziseket favorizáló jogász és közgazdász akadémikusok most mélyen hallgatnak. A Nyugaton lezajló változásokra nincs érdemi magyarázatuk, válaszuk. Sőt, akadályozzák az

új eszméket képviselő kutatók munkáját, egyidejűleg a kormány gazdaság- és társadalompolitikáját gyengítik.

Szükség lesz a meglévő MTA rendes és levelező tagság teljes körének felülvizsgálatára a tudományos teljesítményeik alapján, amelyet első körben javaslok a Gazdaság és Jogtudományok Osztályánál elkezdni. Az adófizetők pénzét csak kézzel fogható teljesítményekre, átlátható pályázati rendszereket hatályban tartókra lehet fordítani. Csak azok maradhassanak akadémikusok, akik erre rászógnak. Átláthatatlan, zavaros, etikátlan döntéseiket pedig felül kell vizsgálni, hatályon kívül kell helyezni.

És ne kerüljük ki a megkerülhetlent sem. A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági és jogászai tagsága az egyre halványuló teljesítményeik ellenére a közélet előtt némi tekintélyt még élvez, sőt, annak aktívabb befolyásolójává akar válni. Tehát politikai szereplővé. A 30-50 éve zenitbe került kommunista akadémikusok, de akár az elmúlt évtizedekben a kormány, a társadalom ellen forduló liberális társaik (az utánpótlás) esetében a nemzetbiztonsági átvilágítások elkezdése most már nem tűr halasztást. Akár a korábbi állampárti titkosszolgálati nomenklatúrához, akár a nemzetközi titkosszolgálatokhoz tartozás nem egyeztethető össze, hogy közpénzből finanszírozottan, tudományos teljesítmények nélkül társadalom- és tudomány rombolást végezzenek. Egyetértve Schmidt Mária történésszel, az utolsó sztálinista intézmény működését felül kell vizsgálni. Hozzáteszem: az ávóra emlékeztető eljárásaikat, módszereiket fel kell számolni. A Magyar Tudományos Akadémia költségvetési támogatásainak folyósítását, legfőképpen az akadémikusi tiszteletdíjakét pedig azonnali hatállyal fel kell függeszteni. Akár így lehetőséget adhatunk a belső megtisztulási folyamatokra. Esetleg így önként is kivethetik a tiszteséges akadémikusok maguk közül a vállalhatatlanokat.

HOGYAN SZERVEZZÜK ÚJJÁ AZ AKADÉMIAI TUDOMÁNYOS ÉLETÜNKET, MIT TESZ TÁRSADALOMTUDOMÁNYI FOLYÓIRATUNK?

A Polgári Szemle a polgári értelmiség elismert szaklapja. 2025-ben már a XXI. évfolyamában jár. Szerkesztőbizottságunk kiemelt céljának tekinti a körülöttünk zajló gazdasági és társadalmi változások szakszerű, hiteles bemutatását. Évtizedekkel ezelőtt, amikor a Polgári Magyarországért Alapítvány támogatásával elindult a folyóirat, fő törekvésként fogalmazódott meg, hogy a polgári értelmiségnek publikálási lehetőséget biztosítson, lehetővé tegye a polgári értékeltű közgazdaságtani és más társadalomtudományi diszciplínák körében született kutatások közzétételét. Ennek szellemében bocsájttuk ki a XXI. évfolyamunk első magyar kiadványát (is), amelyben – a szerzők sokaságából kiemelve – Szájer József barátunk, volt országgyűlési- és európai parlamenti képviselő, a Szabad Európa Intézet igazgatója azt vizsgálja, hogy a jog, a bíróság, az igazságszolgáltatás az Európai Unióban jelenleg, a szuverenitási küzdelmek korában hogyan viszonyul a föderalista törekvésekhez. Szájer József úgy ítéli meg, hogy az Európai Bíróság az uniós föderalizáció fő motorja, amely ítéleteivel az uniót alapító szerződéseket megsértve folyamatosan kiterjeszti az uniós jog hatókörét a tagállamok szuverenitásának rovására. Az Európai Parlament és a Tanács nem gyakorol ellenőrzést a Bíróság felett, így hiányoznak a fékek és ellensúlyok. A jogállamiság fogalmát – kiforgatva – az Unió intézményei más területeken is eszközként használják a tagországok

sakban tartására, miközben saját működésükben nem alkalmazzák az elveket, amelyeket a tagállamokon számonkérnek. A szerző szerint a nemzeti alkotmánybíróságoknak be kell szállniuk a nemzet szuverenitás uniós közjogi védelmébe. A Szabad Európa Intézet igazgatója javasolja, hogy az ún. előzetes eljárást, amelynek keretében a nemzeti bíróságok Luxembourghoz fordulnak, hogy a tagországi jog EU-konformitását próbára tegyék. A dolgot a magyar jogi szuverenitási küzdelem bemutatásán keresztül az egész Unióra von le érvényes következtetéseket.

A következő, lapunkat írásával kitüntetett szerző K. Lengyel Zsolt professzor, a Regensburgi Egyetem Magyar Intézetének igazgatója, a Müncheni Magyar Intézet Egyesület elnöke. Már bevezető gondolataiban leszögezi, hogy Magyarországnak a rendszerváltás korai éveitől nehéz és egyre zordabbá váló nemzetközi környezetben kell megtalálnia a helyét. Tanulmányának fő iránya, hogy ebben a nemzetközi környezetben elemzi a németországi Magyarország kép alakulását, kiemelve a liberális demokrácia nevében torzító tömegtájékoztató szerepét, valamint az Európai Unió csúcsszerveinek egyoldalú pártpolitikai-ideológiai hatását. Német-magyar viszonylatban a Regensburgban kutató professzor bemutatja a „politikai moralizmus” német hagyományokhoz köthető Magyarország-szidás fő módszertani összetevőit, a magyar miniszterelnök démonizálásától a megbélyegzésig, álhírterjesztésig és politikai hangulatkeltésig, amely eszközök Orbán Viktor és kormányának megbuktatását célozzák, és egyértelműen a magyar társadalom hírnevét rongják. Európapolitikai mezőnyben két demokráciafelfogás és két jövőkép konfliktusa ragadható meg Lengyel professzor szerint. Egyrészt az elitdemokrácia és a képviseleti-plebiszciter demokrácia, másrészt az Európai Egyesült Államok és a nemzeti/nemzetállami Európa víziója. A szerző dolgozatának fő értéke a félreértett és félremagyarázott magyar illiberalizmus vizsgálata, valamint az egyenrangúság ősliberális értékének európai kibányászása.

Mint a Magyar Tudományos Akadémia megújításáért küzdő egyik polgári-jobboldali értelmiségi e két dolgozatot kifejezetten ajánlom az MTA jogász és közgazdász akadémikusainak. A gazdasági és társadalmi folyamatok mélyére hatolás, az avitt eszmék, jogelvek kétségbe vonása, a lényeg megragadása, konkrét, tudományosan kitért javaslatok megfogalmazása jellemzi szerzőink munkáit. Ha az akadémikusok támadják a polgári kormányt, ha megpróbálják ellehetetleníteni a kormányt támogató professzorokat, pályázataikat politikai előítéleteik alapján kezelik, úgy gondoljanak el azon, hogy ha ők a liberálisok, a neoliberaisok – a leírtakon túlmenően – úgy igen nagy szerep- és gondolatvédelemben vannak. Mert a liberalizmus, más néven a szabadelvűség, a szabadságot jelentő liberty szó után alapvetően a személyes szabadságon, a törvény, tudományos bíráló testületek előtti szabadságon, az egyenlőségen és az objektív megítélésen alapul. Vagyis a gondolatok széles spektrumát jelentő eszmerendszeren, amelynek közös vonása, hogy az egyéni szabadságot, a szabad gondolkodást jelenítse meg, mint legfontosabb célt. Az új tudományos eredményt pedig a gondolkodás szabadsága mentén kitért gyümölcsnek kell tekinteni, amelynek ízét, minőségét megítélni nem az alapján kell, hogy az kinek a kertjében termett, és más fajta-e az, mint az értékelő (a bíráló) gyümölcssei. Tehát ne csak addig legyenek liberálisok a liberálisok, amíg az eléjük járuló kérelmező az ő nézeteiket képviseli. Az igazi liberalizmus a másik elveinek tiszteletben tartásáról szól, még ha az gyökeresen különbözik is az övékétől.

A Magyar Tudományos Akadémia megújítása első körben tehát nem más, mint a visszatérés az eredeti liberalizmus, a szabad gondolkodás biztosításához és annak objektív megítéléséhez, a minőségi tudományos vitához.

Szeretettel ajánljuk írásainkat a szélesebb olvasóközönségnek is, főleg nekik, az évtizedek óta folyóiratunkból szellemi táplálékot merítőeknek.

Érdeemes *Polgári Szemlét* olvasni!

Budapest, 2025. május 5-én, a Magyar Tudományos Akadémia 200. jubileumi ünnepségének napján

Prof. Dr. Lentner Csaba egyetemi tanár
a *Polgári Szemle* főszerkesztője

JEGYZETEK

¹ Megjegyzem: az évtizedek óta akadémikusi pozícióban lévő, mára már eléggé éltes korú tudósok sem testületileg, sem egyéneként nem tiltakoztak például a Bokros-csomag ellen, a nemzetet nyomorba döntő privatizáció ellen, sőt annak szellemi, sokuk pedig gyakorlati támogatói voltak. Nem tiltakoztak a devizahitelezés elterjedése ellen. Noha ezek igazi társadalmi katasztrófákat eredményeztek.

² Megállapításaim erős összefüggés mutatnak Darvas Béla Átlátszóban megjelent írásával, amely 2013-ban került publikálásra. <https://atlatszo.hu/kozpenz/2013/11/22/a-magyar-akademikus-eletkora-es-tiszteletdíja/> A helyzet – álláspontom szerint – azóta sokat romlott a tudományos élet rovására. Magyarországról a nemzetközi térbe kikerülő minőségi publikációk száma rohamosan nő az utóbbi évtizedekben, de ebben mind tételszámban, mind arányaiban az MTA belső tagsága lemaradást mutat. Jobbára a fiatal kutatók húzzák, javítják a magyar teljesítményeket a nemzetközi térben.

For the Renewal of the Hungarian Academy of Sciences

Editor-in-Chief's Introduction

Journal of Economic Literature (JEL) codes: B20, N01

Keywords: economics and legal sciences, MTA, academic performance evaluation, development, Hungary

POLITICAL MANIFESTATION OF THE ACADEMIC SCIENTIFIC BODY

On May 5 2025, the Hungarian Academy of Sciences will hold its jubilee general assembly on the occasion of its 200th anniversary, without Hungary's Prime Minister in attendance, who has been in office for 15 years. The Academy's Section of Economics and Law (Section IX) has published a unanimously approved resolution declaring Prime Minister Viktor Orbán a *persona non grata*. Nearly four decades after the regime change, a significant portion of Hungarian scientific life has definitively shifted the focus of its activities to the internal political sphere through this resolution and through its continuous political manifestations of increasingly deeper content in recent years. It is of great concern that academicians who held high state positions during the past 15 years, and even during earlier civic governmental periods, and who were showered with state decorations, Széchenyi Awards, and the Hungarian Order of Merit, now belong to the political camp opposing the civic government, revealing such Janus-faced behaviour.¹

The Hungarian Academy of Sciences – in accordance with founder István Széchenyi's intentions – should serve knowledge, the nation, and universal science through continuous renewal. Its operation should be based on respect for scientific facts, principles, and methods, as well as on the freedom of research. This is far from being realized, seeing the political manifestations and scientific performances of economist and legal academics.

Society would also expect from academicians – especially from MTA members in economics and legal disciplines who have the most direct impact on our everyday affairs – to present competitive knowledge through their own work, to set good examples with their achievements to those applying for academic membership and PhD candidates. That is, they should increase Hungarian intellectual potential, contribute to scientific development, and through it, to enhancing the added value production capacity of the national economy. They should ensure the freedom of scientific research and scientific expression of opinion. The Academy should ensure the freedom of scientific achievements and applications from the influence of external interests, as guaranteed as a fundamental value in Hungary's Fundamental Law. It

would be a requirement that academicians evaluate MTA doctoral applications objectively and select academicians exclusively based on scientific achievements. Unfortunately, the system is increasingly incapable of serving this function.

Nevertheless, legislature and the government significantly support the Hungarian Academy of Sciences both through the budget law and through the real estate assets and revenues conferred upon it. The MTA’s expenditures of 37 billion HUF exceed the public expenditures of the Hungarian Academy of Arts by 164 percent. According to Government Decree 4/1995 (I.20.), the monthly honorary fee – that is, beyond salary and pension – for full members of the MTA is already 455,000 HUF, while for corresponding members it is 353,900 HUF. Moreover, the legislature also broadly provides benefits to academicians’ relatives from taxpayer public funds, including widow’s pensions and orphan benefits. I believe it would be the legal and moral obligation of Academy members to perform objective scientific work, rather than paving the positions of domestic political camps.

SAMPLING OF ACADEMIC SCIENTIFIC PERFORMANCES

Let us now examine what kind of substantive scientific work is performed by economist and legal academics who persistently humiliate Viktor Orbán. Do they have any basis for displaying intellectual superiority?

My investigation is based on random sampling. I highlight performance data based on the Hungarian Scientific Bibliography Database (www.mtmt.hu). Thus, I show how many scientific publications a person who has been an academician for decades currently has, how many citations they have accumulated by the age of 70-90, which would validate their recognition and intellectual greatness in domestic and international scientific life. This is well supported by their so-called Hirsch (citation) index. It means that the higher the H-index value, the more recognized the researcher. And I specifically highlight articles published in foreign languages in international journals – prioritized in today’s scientific criteria – and the number of (foreign) citations received for them.

Table 1: Performance data of academics

Name	Academics				
	1st	2nd	3rd	4th	5th
Number of publications	318	217	204	470	233
Number of references	452	606	246	641	1323
Hirsch Index	8	9	6	11	16
Number of foreign language articles published in international scholarly journals	6	4	6	23	15
Number of foreign language citations in international publications	0	0	13	12	151

Based on the table, the esteemed reader might even suspect that I have confused certain data regarding the lifetime achievements of academicians with the database of young researchers about to obtain their PhD degrees. I have not confused them. I have quantified the performances of those with academic membership in Section IX from the publicly available publication database maintained by them. This academic body consisting of lawyers and economists certainly does not show such an outstanding level in scientific achievements as would be expected – alongside significant remuneration.² Their international reputation is simply non-existent (apart from a few exceptions). But their voice in the political sphere is increasingly sharp. Indeed, the Section of Economics and Law has placed itself in the political field, while their scientific achievements are not very convincing. It is time for academic membership to receive new meaning, new content.

The question arises regarding the situation with academic succession, the election of new Academy members, which is carried out by the body analysed above. Also using random sampling, I highlight two social science researchers who are applying for academic membership in 2025.

Table 2: the performance of selected academic candidates

Name	Academic candidates	
	1st	2nd
Number of publications	125	199
Number of references	798	714
Hirsch Index	16	14
Number of foreign language articles published in international scholarly journals	12	8
Number of foreign language citations in international publications	136	1

It is evident that the scientific achievements of academic candidates also leave much to be desired. Their publications in foreign language in international journals are somewhat meagre, and the citations received for them are even less favourable, especially if we also examine who cited the Hungarian academic candidates abroad. Indeed, international recognition is not represented by a Hungarian colleague, subordinate, or ideological companion citing the Hungarian academic candidate abroad. A total of 1 citation abroad was realized for Academician 2. It was also made by a Hungarian researcher.

Of the 136 foreign journal citations for our subject referred to as Academic Candidate 1, 87 items were made by domestic university colleagues, department office colleagues, Hungarian researchers belonging to the same intellectual camp as the candidate, who cited Academic Candidate 1 in their papers published abroad. This shows 64 percent inbreeding. Indeed, where is the international reputation so excessively praised by academicians in this matter?

When examining at an even deeper scientific level, unfortunately we must acknowledge that the evaluation of candidates for the Doctor of Hungarian Academy of Sciences title, which forms the foundation for academic succession, is also politically motivated, largely done by those who do not demonstrate particularly strong scientific achievements. Evidence of this is how, on what basis, the MTA doctoral title was awarded a decade earlier in the case of the examined academic candidates.

The vocal yet underperforming majority propels the consolidated academic majority before itself. One might say, the majority dares not utter a word. This is evidenced by the fact that academicians decorated by the civic government have also submitted to those attacking the government and nationally-minded scientists. They prioritize academic aspirants belonging to their own circles, while crushing others.

The title of Doctor of the MTA should provide quality assurance that is independent, nationally uniform, carried out by highly qualified experts, and integrates international requirements. Strengthening its significance and prestige is an important task of the Academy. The Hungarian Academy of Sciences, tangibly its Section of Economics and Law, does not fulfil this requirement. The application and review procedures lack transparency, and scientific performance metrics are not given primacy in the evaluation of applications.

The nationally-minded scientific community watches with concern the operation of the Hungarian Academy of Sciences, specifically the Section of Economics and Law, and the process and methods of their evaluation of scientific applications. Serious concerns have also arisen in the author of these lines. Thus, although I have 589 scientific publications, 3992 citations, my Hirsch Index is 35. 1067 citations have been received for my 53 foreign language specialist articles published abroad, and my MTA doctoral performance evaluation in the MTA Committee on State and Legal Sciences is 600 percent. Despite these, I have withdrawn my MTA doctoral application. I trust that there will be a body that evaluates applications not based on political-party sympathy or exclusive ideological agreement.

One cannot demonstrate progressive scientific achievements, especially those with international visibility, based on the renaissance of outdated ideas and vassal-like relationships. In vain does the MTA Section of Economics and Law force the methodology of austerity economic policy based on the Bokros, Gyurcsány, Bajnai methodology in the scientific space and in education, along with deregulatory legal principles that place the state in an insubstantial position; this will no longer work. There are new intellectual trends, and even more dynamic times are coming, to which the current academic intelligentsia should adapt. Yet, it is unable to do so. New academic member elections from their own intellectual and interest circles, MTA doctoral applications evaluated according to academicians’ interests do not result in effective scientific performances, competitive scientific succession, or added value-based economic development. The loss of weight in scientific life can hardly be counterbalanced by their increasingly stronger intervention in the domestic political space. It is a significant problem that the Academy’s membership is also trying to increasingly infiltrate university doctoral (PhD) schools, acquire well-paying positions there despite their advanced age, thus shaping legal and economic education along their outdated principles, and select (i.e., adverse selection) their own academic succession, the new MTA members who will eventually replace

them, according to their own principles, and position them favourably. This is why today's 30-50-year-old young professionals with university degrees do not understand the operational methodology and legal principles of the civic government that has been in place for nearly two decades. They do not understand the essence of state interventions, official price regulation, and margin caps. They do not accept the methodology of building the internal economy, the pursuit of food and energy security. They are hostile to the repurchase of strategic sectors into national ownership and to domestic actors. The membership of Section IX plays a major role in why the measures implemented by the civic government are transmitted to corporations and society only sluggishly and with limited efficacy.

THE INTELLECTUAL WANDERING OF THE LIBERAL ACADEMIC INTELLIGENTSIA

Those who transferred themselves from the communist system to the neoliberal system – many of whom have also infiltrated among us – are, however, running out of air and ammunition. The initial decades following the regime change were characterized by the transformation of the Hungarian economy along Western models, at the expense of national interest. This was implemented in a forced manner, without transition, that is, failing to ensure an organic transition. The majority of current MTA members in law and economics took the lead in this. They favoured a neoliberal economy and advocated living according to the principles of an open society, namely, the sale of state assets, the transfer of public services to foreigners. They carried forward the legacy of communism into liberalism. As they advanced in age, they permanently exchanged their practical work for academic positions. By 2007-2008, however, the raw market economy based on excessively neoliberal principles (the system they favoured as their model) failed in the United States, then in the developed West as well, while state involvement came to the fore. In our country, it only occurred from 2010, following the change of government. We wasted nearly three decades with the regime change based on flawed principles, because the practice based on the free market, raw market economy was not suitable for Hungary. Its rapid introduction without transition caused serious damage. It was reprehensible for the current academic membership to assist in this process, and moreover, to construct an entire scientific discipline upon it, demanding and even continuing to impose veneration for this approach. Their failure lies in the fact that, due to their misapprehension of the situation, and perhaps also out of self-interest, they advocated for the implementation of neoliberal market economy practices – which had been in place in the Western world for centuries – in Hungary as it emerged from a socialist planned economy, and subsequently developed theoretical scientific frameworks to support this approach..

The model based on free market principles as well as on the omnipotence of the market, however, had failed by 2007-2008. The excessive autonomy of market participants led to a global economic crisis. The model of Hungarian liberal lawyers and economist academicians faltered. Since 2025, the protectionist approach in the United States has intensified. COVID from 2020, led to the weakening of globalization, and the Russian-Ukrainian war completely shattered international cooperation chains and free trade. The periphery has strengthened; it

is no longer necessarily advantageous to allow the outflow of labour, goods, services, money, and operating capital from developed centres. New economic and regulatory force lines have emerged in the world. The West now has to contend with its Far Eastern rival, which operates according to state capitalist principles similar to the current Hungarian ones, and has thereby become the most dynamically developing region of the world economy. And what does the Hungarian economist academic intelligentsia have to say to this? Nothing substantial, but adds that Viktor Orbán should not attend the Academy’s celebration. The legal and economist scholars, who for decades have favoured Western free market principles and scientific theses based on them in all their scientific manifestations, now maintain profound silence. They have no substantive explanation or answer to the changes taking place in the West. In fact, they hinder the work of researchers representing new ideas, while simultaneously weakening the government’s economic and social policy.

There will be a need for a complete review of the existing MTA regular and corresponding membership based on their scientific achievements, which I propose to start first with the Section of Economics and Law. Taxpayers’ money can only be spent on tangible performances, those who maintain transparent application systems. Only those who deserve it should remain academicians. Their non-transparent, confusing, unethical decisions must be reviewed and repealed.

Furthermore, let us not ignore what cannot be ignored. The economic and legal membership of the Hungarian Academy of Sciences, despite their increasingly fading performances, still enjoys some prestige before the public, and even wants to become a more active influencer of it, that is, a political actor. The start of national security screenings can no longer be postponed in the case of communist academicians who reached their zenith 30-50 years ago, or even their liberal counterparts (the succession) who have turned against the government and society in recent decades, belonging either to the former state party’s secret service nomenclature or even international secret services is incompatible with the principle that, while being financed from public funds and without producing scientific achievements, they engage in the deterioration of society and science. In agreement with historian Mária Schmidt, the operation of the last Stalinist institution must be reevaluated. I would add: their procedures and methods reminiscent of the ÁVO (State Protection Authority) must be eliminated. The disbursement of budgetary support to the Hungarian Academy of Sciences, especially for academic honorary fees, must be suspended with immediate effect. This way, we may provide an opportunity for internal purification processes. Perhaps the honourable academicians can voluntarily expel the untenable ones from among their ranks.

HOW TO REORGANIZE OUR ACADEMIC SCIENTIFIC LIFE; WHAT DOES OUR SOCIAL SCIENCE JOURNAL DO?

Polgári Szemle (Civic Review) is an esteemed journal of the civic intelligentsia, publishing its XXI volume in 2025. Our editorial board considers professional and authentic representation of the economic and social changes occurring around us to be its primary objective. Decades ago, when the journal was launched with the support of the *Polgári Magyarországért*

Alapítvány (Foundation for a Civic Hungary), it was formulated as a main aspiration to provide publication opportunities for the civic intelligentsia, to enable the publication of research in civic value-based economics and other social science disciplines. In this spirit, we issue the first Hungarian publication of our XXI volume (as well), in which – highlighting from the multitude of authors – our friend József Szájer, former Member of the Hungarian Parliament and the European Parliament, Director of the Institute for a Free Europe (IFE), examines how law, the court, and justice in the European Union currently, in the age of sovereignty struggles, relate to federalist aspirations. József Szájer ascertains that the Court of Justice of the European Union is the main engine of EU federalization, which, with its judgments, continuously extends the scope of EU law at the expense of member states' sovereignty, violating the treaties founding the Union. The European Parliament and the Council do not exercise control over the Court, thus checks and balances are missing. The concept of the rule of law (while being bent) is used by EU institutions as a tool to keep member countries in check in other areas as well, while they do not apply in their own operation the principles they demand from member states. The author believes that national constitutional courts must join in the EU public law defence of national sovereignty. The Director of the Institute for a Free Europe suggests the so-called preliminary procedure, within which national courts turn to Luxembourg to test the EU conformity of member country law. The paper draws valid conclusions for the entire Union through the presentation of the Hungarian legal sovereignty struggle.

The next author honouring our journal with his writing is Professor Zsolt K. Lengyel, Director of the Hungarian Institute (HUI) at the University of Regensburg, President of the Munich Hungarian Institute Association. In his introductory thoughts, he states that Hungary must find its place in an international environment that has been difficult and increasingly harsh since the early years of the regime change. The main direction of his study is to analyse the development of the image of Hungary in Germany within this international environment, highlighting the role of mass information distorting perceptions in the name of liberal democracy, as well as the one-sided party-political-ideological effect of EU apex bodies. In German-Hungarian relations, the professor researching in Regensburg presents the main methodological components of *political moralism* related to German traditions of Hungary-bashing, from the demonization of the Hungarian Prime Minister to stigmatization, fake news spreading, and political agitation and propaganda. These means aim to overthrow Viktor Orbán and his government, and clearly damage the reputation of Hungarian society. In the European political arena, Professor Lengyel sees a conflict between two conceptions of democracy and two visions of the future. On the one hand, elite democracy and representative-plebiscitary democracy, on the other hand, the visions of the United States of Europe and national/nation-state Europe. The main value of the author's paper is the examination of misunderstood and misinterpreted Hungarian illiberalism, as well as the European exploitation of the proto-liberal value of equality.

As one of the civic right-wing intellectuals fighting for the renewal of the Hungarian Academy of Sciences, I specifically recommend these two papers to the MTA legal and economist academicians. Our authors' works are characterized by delving into the depths of

economic and social processes, questioning outdated ideas and legal principles, grasping the essence, and formulating concrete, scientifically matured proposals. If academicians attack the civic government, if they try to compromise the work of professors supporting the government, if they handle their applications based on their political prejudices, then they should consider the possibility that if they are the liberals, the neoliberals – beyond what has been described – they are suffering from a significant misconception regarding their role and ideology. Liberalism – in line with the word liberty meaning freedom –, also known as broad-mindedness, is fundamentally based on personal liberty, freedom before the law and scientific review bodies, equality, and objective judgment, namely, on an ideological system representing a wide spectrum of thoughts, whose common feature is to present individual freedom, free thinking as the most important goal. And new scientific results must be considered as fruits matured along the freedom of thought, whose taste and quality should not be judged based on whose garden they were grown in, and whether they are of a different variety than the evaluator’s (i.e., the reviewer’s) fruits. Consequently, liberals should not only be liberal as long as the applicant before them represents their views. True liberalism is about respecting the other’s principles, even if they are fundamentally different from one’s own.

Therefore, in its first instance, the renewal of the Hungarian Academy of Sciences is nothing other than returning to ensuring original liberalism, free thinking, and its objective judgment, to high-quality scientific debate.

We cordially recommend our writings to the wider readership as well, especially to those who have been drawing intellectual nourishment from our journal for decades.

It is worth reading *Polgári Szemle!*

Budapest, Hungary, 5 May 2025, on the day of the the 200th jubilee celebration of the Hungarian Academy of Sciences (MTA).

Prof. Dr. Csaba Lentner,
University Professor
Chief Editor of *Polgári Szemle*

NOTES

¹ Authors note: academics who have held their positions for decades, now quite elderly, have neither collectively nor individually protested against, for example, the Bokros package, or against the privatization that plunged the nation into poverty; indeed, many were intellectual supporters of these measures, and some were practical implementers. They did not protest against the proliferation of foreign currency loans. Yet these resulted in genuine social disasters.

² My findings demonstrate strong correlation with Béla Darvas’s article published in *Átlátszó* in 2013: <https://atlatszo.hu/kozpenz/2013/11/22/a-magyar-akademikus-cletkora-es-tiszteletdija/> The situation – in my assessment – has since considerably deteriorated to the detriment of scientific endeavours. The number of quality publications from Hungary appearing in the international arena has increased rapidly in recent decades; however, the internal membership of the Hungarian Academy of Sciences demonstrates a lag in both absolute numbers and proportionally. It is predominantly young researchers who drive and improve Hungarian performance in the international sphere.